

University of Technology Katowice

**INNOVATIVE APPROACHES TO
ENSURING THE QUALITY OF
EDUCATION, SCIENTIFIC RESEARCH
AND TECHNOLOGICAL
PROCESSES**

MONOGRAPH

Katowice 2021

Innovative Approaches to Ensuring the Quality of Education, Scientific Research and Technological Processes

Edited by Magdalena Gawron-Łapuszek
Yana Suchukova

Series of monographs Faculty
of Architecture, Civil Engineering
and Applied Arts
Katowice School of Technology
Monograph 43

Publishing House of University of Technology, Katowice, 2021

Editorial board :

Michał Ekkert – PhD, Vice-Dean for Student Affairs, University of Technology, Katowice
 Magdalena Gawron-Łapuszek – PhD, University of Technology, Katowice
 Tetyana Nestorenko – Professor WST, PhD, Associate Professor, Berdyansk State Pedagogical
 University (Ukraine)
 Aleksander Ostenda – Professor WST, PhD, University of Technology, Katowice
 Yana Suchikova – DSc, Professor, Berdyansk State Pedagogical University (Ukraine)
 Magdalena Wierzbik-Strońska – mgr., University of Technology, Katowice

Reviewers:

Igor BOGDANOV – Head of Berdyansk State Pedagogical University,
 Doctor of Education, Professor;
 Gennady SHISHKIN – Professor of the Department of Physics and Methods of Teaching Physics at
 BSPU, Doctor of Pedagogical Sciences, associate professor
 Nadiya DUBROVINA – PhD, CSc., Associate Professor, School of Economics and Management in
 Public Administration in Bratislav

Series of monographs Faculty of Architecture, Civil Engineering and
 Applied Arts University of Technology, Katowice

Monograph · 43

The authors bear full responsible for the text, quotations and illustrations

Copyright by University of Technology, Katowice, 2021

ISBN 978 – 83 – 957298 – 6 – 7

Editorial compilation

Publishing House of University of Technology, Katowice
 43 Rolna str. 43 40-555 Katowice, Poland
 tel. 32 202 50 34, fax: 32 252 28 75

TABLE OF CONTENTS:

PREFACE	10
PART 1. GENERAL ISSUES OF MODERN DEVELOPMENT OF SCIENCE	11
1.1 SCIENTIFIC BASIS FOR THE DEVELOPMENT OF THE NEWEST HIGH TECHNOLOGIES	11
1.1.1 Joins nanopores of polycrystals.....	11
1.1.2 Properties of nickel nanowires based on icosahedral structure.....	20
1.1.3 Nanomechanical properties of the huvec cell surface studied by peakforce qmn mode of atomic force microscopy.....	25
1.1.4 Approaches to the classification of nanostructures.....	31
1.1.5 Analysis of normative documents in the field of nanomaterials.....	35
1.1.6 Economically hard steel for systems of utilization of harmful components in energy and transport.....	44
1.1.7 Diffusion characteristics of modified polymeric materials.....	50
1.1.8 Non-destructive corrosion determination methods for concrete structures reinforcement.....	56
1.1.9 Linear electron accelerators, their application and improvement.....	65
1.1.10 Effect of micro-disperced ceolit on strenth abd resistance of epoxy composites for restorative and bio-medical devices.....	80
1.1.11 Luminescental power spoluk (mgo) x (p2o5) y * dyed with manganese.....	88
1.2 HEAT EXCHANGE PROCESSES OF DRYING OF VEGETABLE RAW MATERIALS	92
1.2.1 Mathematical processing of experimental studies of low-temperature modes of drying of capillary-porous materials of spherical shape.....	92
1.2.2 Heat pump technologies of low temperature drying of capillary-porous materials spherical shape.....	98
1.2.3 Drying of the composite phytoestrogen materials.....	104
1.2.4 Processes of heat and mass transfer during drying of red beetrood.....	109
1.2.5 Investigation of the dispersion processes of composite colloidal capillary-porous materials.....	115
PART 2. TOOLS AND MECHANISMS OF MODERN INNOVATIVE DEVELOPMENT	120
2.1 Prospects of innovative transformations in the development of a safe environment. Technological and legal aspects.....	120
2.2 New principles for the development of branch scientific associations in the training of scientists and applicants for higher education for the implementation of innovative projects and programs.....	129
2.3 Automated design of powder wire drawing modes in metal cover.....	137
2.4 Structural-functional model of automated calculation of welding modes of structures of high precision.....	144
2.5 Management of innovation processes in the tourist company.....	153
2.6 Formation of the mechanism of innovative development economy of Ukraine.....	164
2.7 Innovative approach to management of organizational changes based on a comprehensive system of indicators.....	172
2.8 Features of formation of regional innovative systems in ukraine.....	181
2.9 Concept of innovative and investment development of rural areas of ukraine.....	189
2.10 Young entrepreneurship as a factor of sustainable social and economic development.....	195
2.11 Model of formation of organizational policy of technological development of the enterprise.....	203
2.12 Mathematical simulation of transport flow.....	208
2.13 Striving to form the foundations of global logistics.....	214
2.14 Retrospective analysis of sources of patent information.....	226

PART 3. INNOVATIONS IN MODERN EDUCATION AND SCIENCE: THEORY, METHODOLOGY, AND PRACTICE	231
3.1 THE USE OF INNOVATIVE TECHNOLOGIES IN THE TRAINING OF FUTURE PRESCHOOL EDUCATION SPECIALISTS	231
3.1.1 Historical and methodological aspects of introduction of interactive technologies in the process of training future educators/teachers of humanities in higher education institution ...	231
3.1.2 Pedagogical training as a form of preparing the future professionals of preschool education.....	244
3.1.3 Interactive technologies of training of the future educators to work with children in the conditions of the modern preschool education institution: from the experience of work	250
3.1.4 Interactive methods as a means of training of future educators for the implementation of inclusive education in ukraine	257
3.1.5 The active methods as a condition of the successful learning by the future preschool education professionals of the content of child's psychology	263
3.1.6 Using interactive technologies in teaching preschool pedagogy	269
3.1.7 The using of interactive technologies in the process of preparation the future teachers for acquaintance of preschool children with nature	275
3.1.8 Use of educational technologies in work with children of preschool and school age	281
3.1.9 Linguodidactic technology of formation in children of senior preschool age ability to compose stories according to visual models.....	288
3.1.10 Polycultural upbringing of senior preschool children in modern preschool educational institutions	296
3.1.11 Necessity for the multidisciplinary approach to the development of educational programs for the preparation of bachelors for habilitation activities	303
3.1.12 Didactic visualization as a means of forming the speech personality of a child with a speech disorder	309
3.2 DEVELOPMENT OF CREATIVE ABILITIES OF PRIMARY SCHOOL PUPILS IN THE MODERN CONTEXT	316
3.2.1 Pedagogical technologies of formation of ecological competence of the future primary school teacher	316
3.2.2 Educational robotics as a means of development of basic learning skills of younger students	323
3.2.3 Innovative technologies of pedagogy primary school partnerships	330
3.2.4 Application of national music art in modern primary school	341
3.2.5 Internationalization as a tool for preparing future teachers for primary school pupils' competent personality formation	351
3.2.6 The concept of creating intercultural space primary school in transcarpathia	358
3.2.7 Preparedness of future primary school teachers for partnership cooperation with student's parents.....	365
3.3 TRAINING SPECIALISTS IN NATURAL SCIENCES, MATHEMATICS AND TECHNOLOGY ON THE BASIS OF MODERN TEACHING TECHNOLOGIES.....	374
3.3.1 Preparation future teachers of physical and mathematical disciplines for professional activity in the new ukrainian school: mathematical competence problems	374
3.3.2 Stem - education and modern learning technologies.....	383
3.3.3 Formation of stem-competences of participants of the educational process in the educational institution.....	388
3.3.4 Opportunities of online resources for implementation of the concept of stem-education	398
3.3.5 Teaching theoretical physics of future teachers of physics through the prism of a personally-oriented approach	404

3.3.6 Modern approaches to the organization and conduct of pedagogical practice of future physics teachers	410
3.3.7 Professional training of future math teachers for the implementation of multimedia support of the educational process.....	416
3.3.8 Visualization technology in the training of a teacher of labor education.....	423
3.3.9 Innovative educational technologies in preparation of future teachers to afterschool	429
3.4 USE OF INNOVATIVE APPROACHES TO TRAINING SPECIALISTS IN PHYSICAL EDUCATION AND SPORT	439
3.4.1 Analysis of the specifics of professional training of future teachers of physical education in modern conditions	439
3.4.2 Theoretical fundamentals of preparation of future teachers of physical culture for introduction of health-saving technologies in practical practice	445
3.4.3 Formation of health competent competence of students of the faculty of physical education by means of physical culture.....	454
3.4.4 Patriotic education of student youth by means of physical culture	461
3.4.5 Features of methods teaching gymnastics exercises with the application of the latest technologies	467
3.4.6 Characteristics of the motives of fitness classes of girls of senior school age	476
3.4.7 Coordination abilities and their role in sportsmanship of young football player	485
3.4.8 Sportization of physical education as an innovative direction of modernization of physical and sports practice in the education system of ukraine	496
3.4.9 Peculiarities of using innovative physical education in the educational process for physical education of students of medical universities.....	502
3.5. FEATURES OF INNOVATIVE APPROACHES INTRODUCTION IN PREPARATION OF SOCIAL SPHERE SPECIALISTS.....	509
3.5.1 Using of interdisciplinary connections in higher education in professional training of managers in the social sphere	509
3.5.2 Organization of independent work of the future specialists in the field of social work as the basis of their professional training.....	515
3.5.3 Individual trajectory of the professional self-development of the future social worker..	520
3.5.4 Peculiarities of innovative training of social workers in the process of distance learning	528
3.5.5 Formation of professional legal culture of social specialists.....	535
3.5.6 Socio-psychological support of families raising children with special educational needs	547
3.5.7 The application of game technologies in the professional training of social sphere	559
3.6 DEVELOPMENT OF THE STUDENT'S PERSONALITY BY MEANS OF MODERN MEDIA EDUCATIONAL TECHNOLOGIES	571
3.6.1 High school mediadidactics development: ukrainian experience.....	571
3.6.2 Media education as a technology in the study of the ukrainian language for professional direction	580
3.6.3 Wikididactics: thematic wikilesson – a way to new education	587
3.6.4 New in media education: blog didactics and it's components.....	596
3.6.5 New in media education: webinor didactics	603
3.6.6 Innovation in the students independent work organization	612
3.6.7 Virtual learning environment of higher education institution as the innovative resource of national and patriotic education of students in the context of covid-19	621
3.6.8 Scientific and practical conference as a variety of innovative media educational technologies	631

3.6.9 Possibilities of video scribing in teaching a foreign language of non-philological specialties.....	645
3.6.10 Computer dependence as a form of addictive behavior of personality	651
3.6.11 Visualization of the educational process with the use of information and communication technologies as an innovative teaching tool	659
3.6.12 Problems and prospects of knowledge society development in solving modern information challenges.....	667
3.6.13 New forms and methods of conducting lessons in the ukrainian language in schools with hungarian as the language of instruction	680
3.6.14 The use of modern innovative educational technologies in the school course of geography	686
3.6.15 Readiness of future teachers for digital modernization of inclusive education.....	694
3.7 RESULTS OF INTRODUCING DISTANCE LEARNING TECHNOLOGIES INTO THE EDUCATIONAL PROCESS	701
3.7.1 Implementation of innovative methods of distance learning of students of Iviv polytechnic national university during the covid-19 pandemic.....	701
3.7.2 Distance learning: results, problems and opportunities.....	709
3.7.3 Development of creative activity of students in the context of distance learning	717
3.7.4 Features of using it-technologies in the process of providing distance studying	724
3.7.5 Introduction of remote presentation in the soviet process of the high school	732
3.7.6 The problem of teaching engineering students a foreign language in the distant mode..	738
3.7.7 Features of student knowledge testing distance learning	743
3.7.8 Didactic and methodological fundamentals of innovative activity of teaching staff of kryvyi rih gymnasium №49 in distance education	751
3.7.9 The features of organization and adaptation of participants of the educational process to new social challenges in the conditions of a pandemic	757
3.7.10 Introduction into distance learning in secondary education	766
3.7.11 Modern practice of distance education in the conditions of inclusive groups preschool institutions	770
3.8 COMPETENCE-BASED APPROACH AS A DIRECTION OF MODERNIZATION OF EDUCATION AND SCIENCE	779
3.8.1 Model of formation of research competence of teachers of professional education in the process of their professional training.....	779
3.8.2 Interdisciplinary integration as a base of the teaching terminological vocababulary in the foreign language professional competence formation.....	786
3.8.3 Forms, types and regulatory environmental development of professional competence of scientific and pedagogical workers.....	794
3.8.4 Problems of formation of information ict-competence of the teacher by means of modern innovative technologies	800
3.8.5 The formation of students' competences by means of innovative learning technologies	808
3.8.6 Formation of modern concept of the specialist for civil protection service	815
3.8.7 Research work as a factor in preparing future teachers to implement innovations in educational process.....	821
3.8.8 Scientific research activity as a component of self-education and self-realization personality.....	827
3.8.9 Structure and content of the model of application of context education of future bachelors in law in professional training	834
3.8.10 Interdisciplinary links in the education system: typology and forms of implementation	841

- 3.8.11 Study of the influence of aromatherapy with essential oils of lemon, orange and grapefruit as an innovative element of optimization postgraduate training of pharmacists 849
- 3.8.12 The use of control and assessment of learning results of applicants of the third (educational-scientific) level of higher education within the educational program in specialty 011 “educational, pedagogical sciences” 857
- 3.8.13 Innovative forms in working with teachers as an effective means of development of creative potential of the teacher 863
- 3.8.14 Institutionalization of legal entity of legal clinics is a prerequisite of their efficiency as innovative forms of education 886
- 3.8.15 Competent approach to realization of technology of social education of personality... 893

3.9 MANAGEMENT AND MARKETING IN EDUCATION AS NECESSARY TOOLS FOR INNOVATIVE MANAGEMENT OF EDUCATIONAL INSTITUTIONS..... 916

- 3.9.1 Marketing strategies as a mechanism to ensure the competitiveness of higher educational institutions 916
- 3.9.2 Methodology of combinatory modeling of sequences of educational disciplines of competitive curriculum 929
- 3.9.3 Concept of innovative management of educational institutions 940
- 3.9.4 The innovative activity of the lyceum is a way to european education of high quality .. 954
- 3.9.5 Main aspects of strategic management to ensure innovative development of higher education institutions 965
- 3.9.6 Innovation of education and educational innovations in conditions of modern higher education institution..... 973
- 3.9.7 Preparation of educational managers for a guidance mission in a polyparadymal environment 978
- 3.9.8 Certain aspects scientific and pedagogical mobility of teachers higher education institution 984
- 3.9.9 Theoretical aspects of internationalization of higher education in Ukraine 990
- 3.9.10 Internationalization of higher education through double diploma programs: prospects and challenges..... 996
- 3.9.11 Digitalization of higher education institution in the context of the development of the information society in Ukraine 1003

PART 4. QUALITY ASSURANCE OF INNOVATIVE PRODUCTS AND TECHNOLOGIES 1013

- 4.1 Fractal and metallographic analysis as an innovation in quality guarantee of metal products 1013
- 4.2 Creating innovative processing technologies of pumpkin 1018
- 4.3 Agrobiological estimation of different methods of growing carrot seeds (daucas carota l.) under drop irrigation in southern of Ukraine..... 1023
- 4.4 Methodology of evaluation the owner of the object of intellectual property rights in the market of selection-seed innovations 1031
- 4.5 Agroecological fundamentals of creation of artificial phytocenoses of energy crops for recultivation..... 1035
- 4.6 Technology of scientific and advisory support for agro formations and rural population of the carpathian region 1041
- 4.7 Ensuring the quality of innovative products in the dairy and bakery industry..... 1046
- 4.8 Problems of quality of dietary supplements on the markets of ukraine and poland and ways of their decisions 1056
- 4.9 Modern aspects of application of information technologies in laboratories for quality control of medicines 1064

4.10 Increase of resistance against wear of a cranked shaft with babbitt bearings by nanodiamond saturation of friction surfaces	1071
4.11 Directly implementation of international standards in the sphere of management of the yakist of tourist services.....	1084
4.12 Justification of the necessity of implementation of the quality control system at restaurant enterprises of ukraine	1089
4.13 Ensuring the quality of higher education through access of entrants to the educational and scientific program and recognition of learning results	1096
4.14 Ensuring the reliability of test results during quality control in testing laboratories	1102
PART 5. INTERDISCIPLINARY APPROACHES IN RESEARCH AND EDUCATION .	1111
5.1 Nanotechnologies in medicine – industry trends	1111
5.2 Methodology for studying the educational value of rehabilitation processes based on theoretical and experimental indicators of scientific medical information	1119
5.3 The degree of radicalism in the removal of pigmented nevi in children.....	1130
5.4 Theoretical description of the electrochemical determination of abametapir together with the pesticide dikvat on a nicole (ii) oxide modified electrode	1135
5.5 Biochemical and physiological basis of the processes of absorption and secretion in the small intestine of mammals.....	1149
5.6 Study of pharmaceutical provision of population on the cycles of thematic improvement of doctors in management and economics in health protection.....	1159
5.7 Development of new approaches to the choice of generic medicines on the basis of their biodecailability based on the biopharmaceutical classification system	1166
5.8 Market research on commercialization of innovative products of pharmasector: adsorptive carbon dressing.....	1171
5.9 Anal manometry as one of the diagnostic criteria of acute appendicitis in female children	1179
5.10 Structural difference of tissue changes and pathomorphological characteristics of factors of pilonidal disease in children and adults.....	1184
ANNOTATION	1197
ABOUT THE AUTHORS	1228

PREFACE

The monograph is devoted to the definition of innovative approaches to ensuring the quality of education, scientific research and technological processes. Today one can say that the basis for growth and sustainable development is the provision of quality of products and services. Therefore, improving the quality level and assessing the effectiveness of activities should be the priority tasks for organizations and enterprises. Quality management is a dynamic process that develops and improves in accordance with the development of scientific thought, methods, technological solutions and technical training. The engine of global processes is undoubtedly innovation. For the competitiveness of enterprises, specialists, countries, it is necessary to search for tools and mechanisms for innovative development.

The presented monograph is a large-scale study of leading scientists, teachers, practitioners, engineers, doctors. It is a logical continuation of the I International Scientific and Practical Conference “Science. Innovation. Quality”, which was attended by about 300 researchers from 12 countries. The purpose of the conference was to identify ways to organize effective international scientific and technical cooperation, promote the innovative development of scientific knowledge, ensure the quality of research and establish mechanisms for technology transfer for sustainable development of society. The monograph summarizes the main questions that were raised during the conference and allows for a more detailed and in-depth study of innovative processes, technologies and mechanisms for achieving high performance and efficiency of any activity.

The first section is devoted to general issues of modern development of science. The authors highlighted the latest advances in nanoengineering, energy, ecology, materials science and the like. This section provides the understanding that knowledge-based technologies require innovative approaches and should be based on the principles of ensuring high quality processes.

The second section provides a detailed overview of the tools and mechanisms of modern innovative development. The authors presented the concepts of innovative and investment development, models for the formation of an innovative policy for the development of enterprises and organizations, approaches to managing organizational changes based on an integrated system of indicators, quality assurance tools.

The logical continuation of these developments is the practice-oriented research presented in the third section of the monograph. Here are collected modern views on innovation in education and science. The logic of research is provided by a detailed study of innovative processes, that becomes a reliable basis for the development of all levels of modern education – from preschool education to adult education. Considerable attention is paid to new forms of organization of educational and work processes. The modern technologies of distance, remote, mixed forms of organization of education and work are presented. Also, this section of the monograph summarizes the research results of the complex topic “Design and development of physical equipment for educational institutions” (No.0116U002971), which was carried out at the Department of Physics and Methods of Teaching Physics of Berdyansk State Pedagogical University.

The fourth section of the monograph reveals the methods and mechanisms for ensuring the quality of innovative products and technologies in various sectors of the economy: industrial, food, agricultural, tourism, etc. Methodical, methodological and metrological aspects of ensuring and controlling the quality of products, goods, materials, processes are presented.

The fifth section explores innovative approaches in the medical and pharmacological fields. These industries are aimed at maintaining the health of the population and a high quality of life. However, taking into account the current pandemic, we must state that they are among the most vulnerable. That is why medicine and pharmacology need support to qualitatively resist modern challenges.

Thus, the monograph shows that quality assurance is a necessary condition for sustainable innovation development. All branches of scientific research, spheres of economic and industrial activity, education need innovations. Science, innovation, quality are the main levers and drivers of society development. Only an integrated systematic approach will ensure sustainable development and competitiveness on the world arena.

The authors hope that the monograph contains useful research results relevant to researchers, scientists, professionals and anyone interested in ensuring high quality standards and innovative development.

7. Павленко О. Використання комп'ютерних технологій у пошуково - дослідній діяльності учнів//Рідна школа.-2007.№10.-С.64-68.
8. Сухомлинський В.О. Вибрані твори у п'яти томах / В.О. Сухомлинський. – К. : Радянська школа, 1976. – Т.1. – 509 с.
9. Толочкін Ю. Суб'єктивність як засіб педагогічного вдосконалення // Директор школи.-2012.№1 –С.29-44.
10. Уруський В. Діагностика професійної компетентності педагогічних працівників // Директор школи.-2005.№5 –С.18-23.
11. Чала М. Інформаційні технології в школі// Завуч. - 2008-№15.-С.6-8.

3.8.14 Institutionalization of legal entity of legal clinics is a prerequisite of their efficiency as innovative forms of education

ІНСТИТУЦІАЛІЗАЦІЯ ПРАВОСУБ'ЄКТНОСТІ ЮРИДИЧНИХ КЛІНІК – ПЕРЕДУМОВА ЇХ ЕФЕКТИВНОСТІ ЯК ІННОВАЦІЙНИХ ФОРМ НАВЧАННЯ

Дослідники питання вказують, що юридична клінічна практика в Україні започаткована 1996 року⁴⁹, а межами початкового етапу її становлення визначають 1996–1999 роки⁵⁰. Наразі (січень 2021 року) громадська організація «Асоціація юридичних клінік України» (далі – ГО «АЮК України») у своєму онлайн «Реєстрі юридичних клінік» обліковує 66 юридичних клінік⁵¹. У виданні ГО «АЮК України» «Реєстр юридичних клінік України 2020» наведено інформацію про 57 юридичних клінік⁵². Відповідно до звіту ГО «АЮК України» за жовтень 2019 року – лютий 2020 року, інформацію про свою діяльність надали ГО «АЮК України» 57 юридичних клінік⁵³.

Для масштабу зазначимо, що, згідно із даними Єдиної державної електронної бази з питань освіти, кількість закладів вищої освіти України, які здійснюють підготовку за спеціальністю 081 «Право», дорівнює 178 на першому (бакалаврському) рівні вищої освіти, з них 116 також на другому (магістерському) рівні⁵⁴. Тобто майже кожен третій (32%) заклад вищої освіти, який готує бакалаврів з права, провадить юридичну клінічну діяльність у такій мірі активності, яка передбачає надання інформації ГО «АЮК України». За оцінкою І.І. Сенчака, «юридичні клініки з'явилися фактично при всіх провідних вітчизняних університетах, що здійснюють підготовку майбутніх юристів»⁵⁵. Слід погодитися із А.О. Галаєм в тому, що «чіткої кількості юридичних клінік поки назвати неможливо в силу

⁴⁹ Сенчак І.І. Проблеми законодавчого визначення статусу юридичних клінік. *Адвокат*. 2012. № 11. С. 40–44. С. 40.; Лоджук М.Т. Юридичні клініки в Україні: освіта та правова допомога : монографія. Одеса : Фенікс, 2015. 328 с. С. 23.

⁵⁰ Лоджук М.Т. Юридичні клініки в Україні: освіта та правова допомога : монографія. Одеса : Фенікс, 2015. 328 с. С. 23.

⁵¹ Реєстр юридичних клінік / ГО «Асоціація юридичних клінік України». URL: <https://legalclinics.in.ua/pro-nas/reyestr-yurydychnyh-kllinik/> [дата звернення: 14.01.2021].

⁵² Реєстр юридичних клінік України 2020 / ГО «Асоціація юридичних клінік України». 2020. 61 с. URL: https://legalclinics.in.ua/wp-content/uploads/2020/03/Reyestr-YUK_2020-1.pdf

⁵³ Результати діяльності асоціації юридичних клінік України: звіт мережі за жовтень 2019 року – лютий 2020 року / ГО «Асоціація юридичних клінік України». 2020. 10 с. С. 2. <https://legalclinics.in.ua/zvit-pro-diyalnist-asotsiatsiyi-yurydychnyh-klirik-ukrayiny-za-zhovten-2019-roku-lyutyj-2020-roku/>

⁵⁴ Єдина державна електронна база з питань освіти. Реєстр суб'єктів освітньої діяльності / МОН України; Державне підприємство «Інфоресурс». URL: <https://registry.edbo.gov.ua/> [дата звернення: 14.01.2021].

⁵⁵ Сенчак І.І. Проблеми законодавчого визначення статусу юридичних клінік. *Адвокат*. 2012. № 11. С. 40–44. С. 40.

їх автономності і вільного вибору форм інформування про свою діяльність»⁵⁶. Втім, автор оцінює таку кількість в 100 одиниць (2015 рік)⁵⁷

Сучасний стан правового регулювання діяльності юридичних клінік в Україні можна охарактеризувати як початковий та фрагментарний. Закон України «Про вищу освіту»⁵⁸ лише один раз згадує юридичні клініки – в тому контексті, що вони можуть бути структурними підрозділами закладу вищої освіти (п. 2 ч. 1 ст. 7).

Єдиним іншим нормативно-правовим актом з цього питання є Наказ Міністерства освіти і науки України від 03.08.2006 року № 592 «Про затвердження Типового положення про юридичну клініку вищого навчального закладу України», яким затверджено згадане Типова положення (далі – Наказ № 592; Положення № 592). Окрім власне затвердження Положення № 592 Наказ № 592 зобов'язує ректорів «вищих навчальних закладів III-IV рівнів акредитації, що здійснюють підготовку фахівців за напрямом «Право», незалежно від форм власності і підпорядкування, забезпечити створення юридичних клінік та їх функціонування відповідно до цього Положення».

Положення № 592 визначає правову природу юридичної клініки наступним чином: «юридична клініка є структурним підрозділом вищого навчального закладу III - IV рівнів акредитації, що здійснює підготовку фахівців за напрямом «Право» [...]» (п. 1.1.); «юридична клініка не є юридичною особою» (п. 1.3.). Як впливає із норм статей 80, 83, 87, 89, 91, 92, 95 Цивільного кодексу України⁵⁹, статей 3, 64 Господарського кодексу України⁶⁰, структурні підрозділи юридичної особи не мають правосуб'єктності та можуть бути лише суб'єктами внутрішніх організаційних відносин і не можуть перебувати у правовідносинах із іншими особами. Фактично, структурний підрозділ юридичної особи, як і посадові особи чи інші працівники юридичної особи є лише інституційними формами участі у правовідносинах самої такої юридичної особи. Тому про визначення правового статусу юридичної клініки як структурного підрозділу закладу вищої освіти можна говорити лише умовно і лише у вузькому контексті – в контексті внутрішніх відносин між структурними підрозділами закладу вищої освіти та між закладом і його підрозділами. Таким чином, не юридична клініка, а саме відповідний заклад вищої освіти є учасником правовідносин із третіми особами з приводу діяльності, яка здійснюється закладом вищої освіти через юридичну клініку. Звичайно, є спроби науково обґрунтувати правосуб'єктність юридичних клінік саме як структурних підрозділів⁶¹, однак з ними важко однозначно погодитися. Не вдаючись до детальної дискусії, зазначимо, що обґрунтування правосуб'єктності юридичної клініки, запропоноване А.О. Галаєм⁶², насправді підміняє «правосуб'єктність» юридичної клініки правосуб'єктністю закладу вищої освіти та фізичних осіб, які беруть участь в роботі юридичної клініки.

Положення № 592 визначає, крім того, мету та завдання юридичних клінік, принципи їх діяльності, організацію їх діяльності, права та обов'язки студентів, питання матеріально-технічної бази та фінансування юридичних клінік.

Чинне правове регулювання діяльності юридичних клінік має низку недоліків. Одним із таких недоліків є те, що чинне правове регулювання недостатньо відповідає основній

⁵⁶ Галай А.О. Недержавні організації юридичного спрямування як учасники публічного управління : Монографія. Київ : КНТ, 2015. 408 с. С. 253.

⁵⁷ Галай А.О. Недержавні організації юридичного спрямування як учасники публічного управління : Монографія. Київ : КНТ, 2015. 408 с. С. 254.

⁵⁸ Про вищу освіту : Закон України від 01.07.2014 № 1556-VII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>

⁵⁹ Цивільний кодекс України від 16.01.2003 № 435-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15>

⁶⁰ Господарський кодекс України від 16.01.2003 № 436-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15>

⁶¹ Галай А.О. Недержавні організації юридичного спрямування як учасники публічного управління : Монографія. Київ : КНТ, 2015. 408 с. С. 268–270.

⁶² Галай А.О. Недержавні організації юридичного спрямування як учасники публічного управління : Монографія. Київ : КНТ, 2015. 408 с. С. 268–270.

сутнісній меті юридичних клінік – залученню здобувачів вищої освіти до реальної практичної юридичної діяльності.

Положення № 592, дослідники та активісти юридичного клінічного руху виділяють доволі широкий спектр цілей, завдань, функцій тощо юридичних клінік.

Так, п. 2.1. Положення № 592 метою юридичної клініки визначає:

1) підвищення рівня практичних знань, умінь і навичок студентів юридичних спеціальностей;

2) забезпечення доступу представників соціально вразливих груп суспільства до правової допомоги;

3) формування правової культури громадян;

4) підготовка та навчання студентів у дусі дотримання й поваги до принципів верховенства права, справедливості і людської гідності;

5) розширення співробітництва вищих навчальних закладів, що здійснюють підготовку фахівців-юристів, із судовими, правоохоронними органами, органами юстиції, державної влади і місцевого самоврядування, з іншими установами та організаціями;

б) впровадження в навчальний процес елементів практичної підготовки студентів-правників у сфері юридичних послуг.

Відповідно до п. 2.2. Положення № 592, основними завданнями юридичної клініки є:

1) надання студентам юридичної клініки можливості набуття навичок практичної діяльності за фахом;

2) створення місць для проходження студентами навчальної та виробничої практики;

3) надання громадянам соціально вразливих верств населення суспільства безоплатних юридичних консультацій;

4) проведення заходів з правової освіти населення;

5) забезпечення можливості спілкування студентів під час навчального процесу з фахівцями-практиками судових і правоохоронних органів, інших державних органів та органів місцевого самоврядування з питань їх діяльності;

б) створення ефективного механізму обміну інформацією між населенням, засобами масової інформації та юридичною клінікою, що дозволить оперативно реагувати на практичні потреби громадян.

Пункт 2.3. Положення № 592 визначає, що відповідно до мети та завдань юридичної клініки вищого навчального закладу, для її повного та ефективного функціонування керівництво юридичної клініки і вищого навчального закладу організовує й забезпечує:

проведення спецкурсу з "Основ юридичної клінічної практики", де охоплюються засади та функції діяльності юридичних клінік, а також акцентується увага на основних аспектах юридичної практики;

проведення теоретичних та практичних занять за результатами діяльності юридичної клініки;

проведення правоосвітніх, правороз'яснювальних та інших навчально-практичних заходів;

надання безоплатної правової допомоги з питань захисту прав і свобод людини та організацій з усіх галузей права відповідно до чинного законодавства України;

проведення роботи з документами правового характеру і базами даних;

підготовку і поширення публікацій для населення з актуальних правових питань;

співпрацю з представниками державних і недержавних органів та організацій;

проведення науково-практичних конференцій, семінарів, тренінгів та інших заходів з актуальних правових питань;

проведення роботи з систематизації й аналізу судової практики України, рішень Європейського Суду з прав людини, вирішення юридичних питань у правоохоронних органах, органах державної влади і місцевого самоврядування;

співробітництво з іншими юридичними клініками вищих навчальних закладів України та за межами держави.

У практиці моніторингу діяльності юридичних клінік ГО «АЮК України» використовує таку номенклатуру основних видів діяльності юридичних клінік:

1. Надання правової допомоги:
 - а) надання інформації чи контактів щодо правової допомоги;
 - б) юридичне консультування;
 - в) підготовка правових несудових документів;
 - г) підготовка процесуально-правових документів
 - д) представництво інтересів в судах та інших органах
2. Правова просвіта:
 - а) публічні виступи (лекції, презентації, зустрічі тощо);
 - б) інтерактивні заняття (практичне право / street law);
 - в) медіа правова просвіта (інфо у ЗМІ, фільми тощо);
3. Інше (зазначте, якщо таке мало місце)⁶³.

А.О. Галай на підставі узагальнення цілей та завдань юридичних клінік формулює три їх функції: правозахисну, правопросвітню, навчально-формуючу.

Однак саме залучення здобувачів вищої освіти до реальної практичної юридичної діяльності, зокрема у формі надання правової допомоги, є сутнісною ознакою юридичних клінік, яка відрізняє їх від інших організаційних та інституціональних форм юридичної освіти, а з іншого боку – висуває особливі вимоги до правового регулювання діяльності юридичних клінік. Дослідники питання також висловлюються в тому сенсі, що практичний аспект діяльності юридичних клінік є найбільш важливим. А.О. Галай робить висновок про те, що «Юридична клінічна освіта — це апробований механізм сприяння якості та надання практичного спрямування юридичної освіти, що проявляється у створенні для студентів можливості під час навчання набувати навичок майбутньої професії, виконуючи аналітичну і безпосередньо правозахисну [підкреслення наше – автори] і правопросвітню роботу у юридичній клініці»⁶⁴. М.Т. Лоджук зазначає, що «[...] юридична клініка в Україні являє собою певну організаційну структуру, де паралельно з викладанням традиційних дисциплін відбувається навчання студентів практичних навичок на підставі реальних («живих») справ і проблем»⁶⁵.

Як показують результати спостережно-моніторингової діяльності ГО «АЮК України», юридичні клініки активно провадять надання як первинної, так і вторинної правової допомоги. Зокрема, за період жовтень 2019 року – лютий 2020 року організацією обліковано активність юридичних клінік: 8648 епізодів надання правової інформації; 8960 – юридичного консультування; 1946 – підготовки правових несудових документів; 326 – представництва інтересів в судах та інших органах; 2672 – підготовки процесуальних документів⁶⁶.

В той же час як конкретно-історичний стан речей, так і тенденції у правовому регулюванні надання правових послуг (правової допомоги) зводяться до того, що доступ осіб до юридичних професій та взагалі до діяльності з надання правових послуг (допомоги)

⁶³ Див., напр.: Результати моніторингу юридичної клініки «Adiutorium» Чернігівського національного технологічного університету / авт. кол. ; узагальнення Катерина Дацко. Чернігів: Асоціація юридичних клінік України, 2020. 41 с. С. 4. URL: <https://legalclinics.in.ua/wp-content/uploads/2020/02/Finalnyj-zvit-CHernigiv.pdf>; Реєстр юридичних клінік України 2020 / ГО «Асоціація юридичних клінік України». 2020. 61 с. URL: https://legalclinics.in.ua/wp-content/uploads/2020/03/Reyestr-YUK_2020-1.pdf ; Результати діяльності асоціації юридичних клінік України: звіт мережі за жовтень 2019 року – лютий 2020 року / ГО «Асоціація юридичних клінік України». 2020. 10 с. С. 2–3. URL: <https://legalclinics.in.ua/zvit-pro-diyalnist-asotsiatsiyi-yurydychnyh-klink-ukrayiny-za-zhovten-2019-roku-lyutyj-2020-roku/>

⁶⁴ Галай А.О. Недержавні організації юридичного спрямування як учасники публічного управління : Монографія. Київ : КНТ, 2015. 408 с. С. 328.

⁶⁵ Лоджук М.Т. Правове регулювання діяльності юридичних клінік в Україні: загальнотеоретичне дослідження : дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.01. Одеса, 2014. 313 с. С. 49.

⁶⁶ Результати діяльності асоціації юридичних клінік України: звіт мережі за жовтень 2019 року – лютий 2020 року / ГО «Асоціація юридичних клінік України». 2020. 10 с. С. 2. URL: <https://legalclinics.in.ua/zvit-pro-diyalnist-asotsiatsiyi-yurydychnyh-klink-ukrayiny-za-zhovten-2019-roku-lyutyj-2020-roku/>

дедалі ускладнюється та зарегульовується. Прийняття Закону України «Про безоплатну правову допомогу» принесло деякі сумніви у легальності та легітимності надання безоплатної правової допомоги суб'єктами, які не визначені цим законом в якості суб'єктів надання первинної чи вторинної безоплатної правової допомоги (юридичні клініки такими суб'єктами наразі не є). Судово-процесуальна реформа 2016–2017 років суттєво обмежила здійснення судового представництва не-адвокатами. Правове регулювання діяльності більшості регульованих правових професій включає суттєві обмеження, пов'язані із колом осіб, яких представники цих професій можуть залучати до своєї діяльності, а також обмеження, пов'язані із конфіденційністю інформації. Тому без інтеграції юридичних клінік до системи суб'єктів надання правових послуг (правової допомоги) та інституціалізації правосуб'єктності юридичних клінік останні не мають можливості в повній мірі виконувати свою основну функцію – навчати через реальну практичну юридичну діяльність.

Сьогодні вже не можна заспокоюватися справедливим для свого часу зауваженням А.О. Галай про те, що «легітимність [надання вторинної правової допомоги юридичним клінікам] засновується на конституційних основах вибору захисника своїх прав та ліберальних підходах деяких процесуальних кодексів, які допускають широкі варіанти вибору представництва у суді»⁶⁷.

Наразі існує по суті два ретроспективні проекти законів України, які мали на меті вирішити питання правосуб'єктності юридичних клінік, у тому числі як суб'єктів надання правової допомоги:

1) проект Закону про внесення змін до деяких законодавчих актів України (щодо визначення статусу юридичних клінік як суб'єктів надання безоплатної правової допомоги) № 9502 від 25.11.2011 року (авторський колектив: С.В. Ківалов, Ю.Р. Мірошніченко, М.І. Пешковський, М.Т. Лоджук, О.О. Харенко, В.А. Динту) (прийнято в першому читанні 05.07.2012 року)⁶⁸, який пізніше в аналогічному вигляді перереєстрований як проект Закону про внесення змін до деяких законодавчих актів України (щодо визначення статусу юридичних клінік як суб'єктів надання безоплатної первинної та вторинної правової допомоги) № 0926 від 12.12.2012 року (прийнято в першому читанні 05.07.2012 року; відкликано 27.11.2014 року)⁶⁹ (далі – Проект № 0926);

2) проект Закону про внесення змін до Закону України «Про безоплатну правову допомогу» (щодо юридичних клінік) № 9525 від 02.12.2011 року (автор П.В. Мельник) (знято з розгляду 05.07.2012 року)⁷⁰ (далі – Проект № 9525).

Обидва проекти законів засновані на спільних ідеях, пропоновані новели є подібними. В той же час Проект № 9525 не містить кардинально відмінних проектів норм у порівнянні із Проектом № 0926, який характеризується більшою кількістю новел та детальнішою розробкою нормативного матеріалу, тому доцільно зупинитися на аналізі Проекту № 0926.

Отже, основними рисами Проекту № 0926 є наступні:

1. Юридичні клініки продовжують розглядатися як структурні підрозділи закладів вищої освіти без статусу юридичної особи.
2. Віднесення юридичних клінік до суб'єктів первинної та вторинної безоплатної правової допомоги (крім захисту у кримінальних справах);

⁶⁷ Галай А.О. Недержавні організації юридичного спрямування як учасники публічного управління : Монографія. Київ : КНТ, 2015. 408 с. С. 262.

⁶⁸ Проект Закону про внесення змін до деяких законодавчих актів України (щодо визначення статусу юридичних клінік як суб'єктів надання безоплатної правової допомоги) № 9502 від 25.11.2011 року. URL: http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_2?pf3516=9502&skl=7

⁶⁹ Проект Закону про внесення змін до деяких законодавчих актів України (щодо визначення статусу юридичних клінік як суб'єктів надання безоплатної первинної та вторинної правової допомоги) № 0926 від 12.12.2012 року. URL: http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_2?id=&pf3516=0926&skl=8

⁷⁰ Проект Закону про внесення змін до Закону України «Про безоплатну правову допомогу» (щодо юридичних клінік) № 9525 від 02.12.2011 року. URL: http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_2?id=&pf3516=9525&skl=7

3. Визначення вимог то кураторів діяльності студентів: при наданні первинної допомоги – особи, які мають вищу юридичну освіту, стаж діяльності в галузі права не менше двох років; при наданні вторинної допомоги – адвокати, які надають безоплатну вторинну правову допомогу.

4. Взаємодія юридичних клінік із центрами з надання безоплатної вторинної правової допомоги, із судами, органами прокуратури та іншими правоохоронними органами, органами виконавчої влади, органами місцевого самоврядування (щоправда, без уточнень змісту і порядку взаємодії).

5. Участь Міністерства юстиції України у регулюванні діяльності юридичних клінік, зокрема затвердження Типового положення про юридичну клініку разом із Міністерством освіти і науки України та надання методичної допомоги.

6. Посвідчення довіреностей фізичних осіб для участі в судових процесах студентів-консультантів юридичної клініки як представників самою юридичної клінікою.

Хоча Проекту № 0926 і не є досконалим, про що свідчать відповідні висновки Головного науково-експертного управління та зауваження Головного юридичного управління Верховної Ради України, він базується на правильній ідеї про необхідність інтеграції юридичних клінік до системи суб'єктів надання правових послуг (правової допомоги) та інституціалізації правосуб'єктності юридичних клінік.

Дослідники юридичної клінічної діяльності в Україні, як правило, поділяють думку про недостатність її правового регулювання. Вже згаданий М.Т. Лоджук поділяє концепцію Проекту № 0926, одним із співавторів якого він є. І.І. Сенчак також із надією свого часу писав про цей проект, висловлюючи, занепокоєння як не інтегрованістю юридичних клінік до системи безоплатної правової допомоги, так і станом правового регулювання фінансування юридичних клінік⁷¹.

Включення юридичних клінік до переліку суб'єктів надання безоплатної правової допомоги підтримують С.С. Чернявський та А.В. Титко⁷², Ш.Б. Давлатов⁷³, С.І. Шулятицький⁷⁴.

С.С. Немченко пропонує вирішити питання правосуб'єктності юридичних клінік через надання їм статусу, прирівняного до громадських організацій. Автор зазначає: «[...] вбачаємо необхідність надання юридичним клінікам організаційно-правовою статусу, прирівняною до громадських організацій. Такий статус розширить коло прав та обов'язків юридичних клінік, удосконалив їх правове положення. У статусі громадських організацій юридичні клініки зможуть отримувати фінансування від ВНЗ, водночас матимуть право укладати угоди з іншими організаціями [...]»⁷⁵.

На нашу думку, саме лише включення юридичних клінік до переліку суб'єктів надання безоплатної правової допомоги суттєво не вирішить проблеми. Необхідна законодавча реалізація також наступних ідей та положень:

1) збереження можливості утворення юридичної клініки як структурного підрозділу закладу вищої освіти, доповнене визначенням додаткових прав та обов'язків відповідного закладу вищої освіти у сфері діяльності юридичної клініки (укладання договорів у сфері правової допомоги та правових послуг, відповідальність за їх невиконання тощо). Завдяки

⁷¹ Сенчак І.І. Проблеми законодавчого визначення статусу юридичних клінік. *Адвокат*. 2012. № 11. С. 40–44. С. 43–44.

⁷² Чернявський С., Титко А.В. Юридична клінічна освіта: досвід Національної академії внутрішніх справ. *Юридичний часопис Національної академії внутрішніх справ*. 2015. № 2 (10). С. 5–15. С. 10–11.

⁷³ Давлатов Ш.Б. Роль, завдання та організаційно-правові засади юридичних клінік. *Правова позиція*. № 1 (16). 2016. С. 33–37. С. 36–37.

⁷⁴ Шулятицький С.І. Правові аспекти реформування статусу юридичних клінік у сфері надання безоплатної правової допомоги в Україні. *Науково-інформаційний вісник Івано-Франківського університету права імені Короля Данила Галицького: Журнал. Серія Право*. 2017. №3(15). С. 195–200. С. 196–199.

⁷⁵ Немченко С.С. Нормативно-правові основи діяльності юридичних клінік у сфері надання безоплатної правової допомоги. *Право і суспільство*. 2015. № 1. С. 27–32. С. 31.

цьому юридичні клініки хоча б опосередковано набудуть такої собі ерзац-правосуб'єктності. В той же час утворення юридичної клініки як структурного підрозділу залишатиметься найпростішим шляхом її утворення;

2) можливість утворення юридичної клініки як юридичної особи. Обов'язковим засновником маж бути заклад вищої освіти. Доцільно передбачити можливість участі в якості можливих співзасновників органи юстиції, наукові установи, юридичних осіб, які здійснюють діяльність у сфері права, зокрема адвокатських бюро, адвокатських об'єднань, адвокатів, які здійснюють адвокатську діяльність індивідуально. Завдяки цьому юридичні клініки зможуть стати повноцінним учасниками правовідносин із власною правосуб'єктністю;

3) способи та форми співпраці юридичних клінік із іншими суб'єктами надання правової допомоги (правових послуг), у тому числі із юридичними особами, які здійснюють діяльність у сфері права, адвокатськими бюро, адвокатськими об'єднаннями, адвокатами, які здійснюють адвокатську діяльність індивідуально, які забезпечували б при такій співпраці убезпеченість стандартів та гарантій, вимог, заборон та обмежень, які встановлені для діяльності з надання правової допомоги (правових послуг), зокрема і в першу чергу – для адвокатської діяльності. Такі форми співпраці мають передбачати участь здобувачів вищої освіти у практичній юридичній діяльності, впроваджуваній такими суб'єктами.

Втілення таких засадничих положень у опрацьованому та деталізованому нормативному матеріалі дозволить підвищити ефективність юридичних клінік як інноваційних форм навчання.

Список використаних джерел

1. Сенчак І.І. Проблеми законодавчого визначення статусу юридичних клінік. Адвокат. 2012. № 11. С. 40–44.
2. Лоджук М.Т. Юридичні клініки в Україні: освіта та правова допомога : монографія. Одеса : Фенікс, 2015. 328 с.
3. Реєстр юридичних клінік / ГО «Асоціація юридичних клінік України». URL: <https://legalclinics.in.ua/pro-nas/reestr-yurydychnyh-klinik/> [дата звернення: 14.01.2021].
4. Реєстр юридичних клінік України 2020 / ГО «Асоціація юридичних клінік України». 2020. 61 с. URL: https://legalclinics.in.ua/wp-content/uploads/2020/03/Reestr-YUK_2020-1.pdf
5. Результати діяльності асоціації юридичних клінік України: звіт мережі за жовтень 2019 року – лютий 2020 року / ГО «Асоціація юридичних клінік України». 2020. 10 с. <https://legalclinics.in.ua/zvit-pro-diyalnist-asotsiatsiyi-yurydychnyh-klink-ukrayiny-za-zhovten-2019-roku-lyutyj-2020-roku/>
6. Єдина державна електронна база з питань освіти. Реєстр суб'єктів освітньої діяльності / МОН України; Державне підприємство «Інфоресурс». URL: <https://registry.edbo.gov.ua/> [дата звернення: 14.01.2021].
7. Галай А.О. Недержавні організації юридичного спрямування як учасники публічного управління : Монографія. Київ : КНТ, 2015. 408 с.
8. Про вищу освіту : Закон України від 01.07.2014 № 1556-VII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>
9. Цивільний кодекс України від 16.01.2003 № 435-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15>
10. Господарський кодекс України від 16.01.2003 № 436-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15>
11. Результати моніторингу юридичної клініки «Adiutorium» Чернігівського національного технологічного університету / авт. кол. ; узагальнення Катерина Дацко. Чернігів: Асоціація юридичних клінік України, 2020. 41 с. URL: <https://legalclinics.in.ua/wp-content/uploads/2020/02/Finalnyj-zvit-CHernigiv.pdf>;

12. Лоджук М.Т. Правове регулювання діяльності юридичних клінік в Україні: загальнотеоретичне дослідження : дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.01. Одеса, 2014. 313 с. С. 49.

13. Проект Закону про внесення змін до деяких законодавчих актів України (щодо визначення статусу юридичних клінік як суб'єктів надання безоплатної правової допомоги) № 9502 від 25.11.2011 року. URL: http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_2?pf3516=9502&skl=7

14. Проект Закону про внесення змін до деяких законодавчих актів України (щодо визначення статусу юридичних клінік як суб'єктів надання безоплатної первинної та вторинної правової допомоги) № 0926 від 12.12.2012 року. URL: http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_2?id=&pf3516=0926&skl=8

15. Проект Закону про внесення змін до Закону України «Про безоплатну правову допомогу» (щодо юридичних клінік) № 9525 від 02.12.2011 року. URL: http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_2?id=&pf3516=9525&skl=7

16. Чернявський С., Титко А.В. Юридична клінічна освіта: досвід Національної академії внутрішніх справ. Юридичний часопис Національної академії внутрішніх справ. 2015. № 2 (10). С. 5–15. С. 10–11.

17. Давлатов Ш.Б. Роль, завдання та організаційно-правові засади юридичних клінік. Правова позиція. № 1 (16). 2016. С. 33–37. С. 36–37.

18. Шулятицький С.І. Правові аспекти реформування статусу юридичних клінік у сфері надання безоплатної правової допомоги в Україні. Науково-інформаційний вісник Івано-Франківського університету права імені Короля Данила Галицького: Журнал. Серія Право. 2017. №3(15). С. 195–200. С. 196–199.

19. Немченко С.С. Нормативно-правові основи діяльності юридичних клінік у сфері надання безоплатної правової допомоги. Право і суспільство. 2015. № 1. С. 27–32. С. 31.

3.8.15 Competent approach to realization of technology of social education of personality

КОМПЕТЕНТІСНИЙ ПІДХІД У РЕАЛІЗАЦІЇ ТЕХНОЛОГІЙ СОЦІАЛЬНОГО ВИХОВАННЯ ОСОБИСТОСТІ

Мета, завдання, зміст технологій соціального виховання особистості. Соціальне виховання (у вузькому значенні) – це цілеспрямований виховний вплив на свідомість, поведінку з метою розвитку, формування компетентностей особистості (життєвої, здоров'я збережувальної, комунікативної, правової, соціальної, економічної, дозвілєвої та інших).

Науковий підхід І. П. Підласого визначає «технології соціального виховання» як систему обґрунтованих наукою алгоритмів, форм, методів, засобів, застосування яких забезпечує досягнення оптимальних і ефективних результатів соціального виховання особистості [3], для них характерні такі ознаки: 1) концептуальність; 2) діагностичність; 3) стандартизованість; 4) результативність; 5) інтерактивність; 6) універсальність; 7) оптимальність; 8) керованість; 9) контрольованість [5, с. 92].

Сучасні технології соціального виховання реалізують компетентнісний підхід, зорієнтований на здобуття актуального, раціонального, ефективного, оптимального соціального досвіду особистості [5, с. 92], як динамічної, інтегрованої сукупності компетентностей, що визначає здатність особи успішно соціалізуватися, здійснювати освітню, професійну та інші види діяльності.

Компетентнісний підхід – це інноваційний підхід до визначення мети, завдання, змісту, етапів, форм, методів, засобів реалізації соціального виховання, зорієнтований на результат – здобуття особистістю компетентностей. Порівняльну характеристику компонентів

ABOUT THE AUTHORS

PART 1. GENERAL ISSUES OF MODERN DEVELOPMENT OF SCIENCE

1.1 SCIENTIFIC BASIS FOR THE DEVELOPMENT OF THE NEWEST HIGH TECHNOLOGIES

1.1.1 *Lazarenko Andrej*– Berdyansk State Pedagogical University

1.1.2 *Beloshapka V.*– Berdyansk State Pedagogical University

Melnyk O.–Institute for Metal Physics, N.A.S. of Ukraine

Kurdyumov G.–Institute for Metal Physics, N.A.S. of Ukraine

Soolshenko V.–Institute for Metal Physics, N.A.S. of Ukraine

Pimenov D.– Berdyansk State Pedagogical University

1.1.3 *Starodubtseva Maria*– Institute of Radiobiology of NAS of Belarus, Gomel State Medical University, Gomel, Belarus

Tsukanava Alena – Institute of Radiobiology of NAS of Belarus, Gomel, Belarus

Shkliarava Nastassia – Institute of Radiobiology of NAS of Belarus, Gomel, Belarus

Starodubtsev Ivan – Belarusian State University, Minsk, Belarus

Kondrachyk Aleksey – Gomel State Medical University, Gomel, Belarus

Matveenkov Matvey – Institute of Radiobiology of NAS of Belarus, Gomel, Belarus

Nedoseikina Marina– Gomel State Medical University, Gomel, Belarus

Nadyrov Eldar– Gomel State Medical University, Gomel, Belarus

1.1.4 *Suchikova Yana* – Berdyansk State Pedagogical University

Bohdanov Ihor–Berdyansk State Pedagogical University

1.1.5 *Suchikova Yana* – Berdyansk State Pedagogical University

Bohdanov Ihor–Berdyansk State Pedagogical University

1.1.6 *Nesterov Oleksandr* – Zaporizhzhia Polytechnic National University

1.1.7 *Domantsevich N.*– Lviv Trade and Economics University

Gotra Z.– Lviv Trade and Economics University

Yatsyshyn B.– NU "Lvivska Politekhnik"

1.1.8 *Bondar Viktor* –National University "Poltava Polytechnic and Meny Yuriya Kondratyuk"

Bondar Lyudmila –National University "Poltava Polytechnic and Meny Yuriya Kondratyuk"

Popovich Natalia –National University "Poltava Polytechnic and Meny Yuriya Kondratyuk"

1.1.9 *Shyshkin Gennadiy*– Berdyansk State Pedagogical University

Bandurov Sergey–Berdyansk State Pedagogical University

1.1.10 *Starokadomsky D.* – Chuiko Institute of Surface Chemistry, National Academy of Sciences (NAS) of Ukraina, Kiev

Strukova K. – Science-Natural Lyceum №145, Kiev

Starokadomska A. – Institute of Fish Industry NAS, Kiev

1.1.11 *Viktoria Bondarenko*– Berdyansk State Pedagogical University

Volodimir Bondarenko– Berdyansk State Pedagogical University

Lazarenko Andrej – Berdyansk State Pedagogical University

1.2 HEAT EXCHANGE PROCESSES OF DRYING OF VEGETABLE RAW MATERIALS

1.2.1 *Snezhka Yurii*– Institute of Engineering Thermophysics of NAS of Ukraine

Paziuk Vadym – Institute of Engineering Thermophysics of NAS of Ukraine

1.2.2 *Snezhka Yurii*– Institute of Engineering Thermophysics of NAS of Ukraine

Paziuk Vadym – Institute of Engineering Thermophysics of NAS of Ukraine

Petrova Zhanna– Institute of Engineering Thermophysics of NAS of Ukraine

1.2.3 *Slobodianiuk Kateryna*– Institute of Engineering Thermophysics of NAS of Ukraine

Petrova Zhanna– Institute of Engineering Thermophysics of NAS of Ukraine

Snezhka Yurii– Institute of Engineering Thermophysics of NAS of Ukraine

1.2.4 *Slobodianiuk Kateryna*– Institute of Engineering Thermophysics of NAS of Ukraine

Petrova Zhanna– Institute of Engineering Thermophysics of NAS of Ukraine

Vishnevsky Vitaly– Institute of Engineering Thermophysics of NAS of Ukraine

1.2.5 **Petrova Zhanna**– Institute of Engineering Thermophysics of NAS of Ukraine

Vishnevsky Vitaly– Institute of Engineering Thermophysics of NAS of Ukraine

Novikova Yuliia– Institute of Engineering Thermophysics of NAS of Ukraine

Petrov Anton– Institute of Engineering Thermophysics of NAS of Ukraine

PART 2. TOOLS AND MECHANISMS OF MODERN INNOVATIVE DEVELOPMENT

2.1 **Berdychenko I.**–Petro Mohyla Black Sea National University

Dorohyi Ya. –Associate Professor, National Technical University of Ukraine Igor Sikorsky Kyiv Politechnic Institute

Bondarenko I.–Ministry of Internal Affairs

2.2 **Sakhno Yevhenii**– National university "Chernihiv Polytechnic"

Chupryna Volodymyr– State scientific research institute of armament and military equipment testing and certification

Dmytriiev Volodymyr– State scientific research institute of armament and military equipment testing and certification

2.3 **Gribkov Eduard Petrovich** – Donbass State Engineering Academy

Malyhin Sergey Olegovich – Donbass State Engineering Academy

Merezhko Dmitriy Vladimirovich – Donbass State Engineering Academy

2.4 **Malyhina Svetlana Valerievna**– Donbass State Engineering Academy, Kramatorsk, Ukraine

Kassov Valeriy Dmitrievich– Donbass State Engineering Academy, Kramatorsk, Ukraine

Malyhin Nikolay Olegovich– Donbass State Engineering Academy, Kramatorsk, Ukraine

Berezshnaya Elena Valerievna–Donbass State Engineering Academy, Kramatorsk, Ukraine

2.5 **Gevchuk Anna** – Vinnytsia Finance and Economics University

Hryhoruk Iryna– Vinnytsia Finance and Economics University

Moskvichova Olena– The National University of Life and Environmental Sciences of Ukraine

2.6 **Bondar Iuliia** – Department of Management and Economics, Flight Academy of the National Aviation University, Ukraine

Lehinkova Nina – Department of Management and Economics, Flight Academy of the National Aviation University, Ukraine

2.7 **Tetiana Katkova**– University of Customs and Finance, Dnipro, Ukraine

Barbara Stelyuk– University of Customs and Finance, Dnipro, Ukraine

Steblyanko Pavlo– University of Customs and Finance, Dnipro, Ukraine

Ulianovska Yuliia– University of Customs and Finance, Dnipro, Ukraine

2.8 **Metil Tetiana**– Izmail State University for the Humanities

Umanets Tetiana –Izmail State University for the Humanities

2.9 **Nadiia Stoliarchuk** – NationalScientificCentre “InstituteofAgrarianEconomics”

Volodymyr Matviets – Precarpathian state agricultural experimental station of the Agricultural Institute in Carpatian Region of NAAS

Oleksandr Kalinichenko – Poltava State Agrarian University

Nataliia Pavlovych – Pavlovich & Company Law and Patent Agency

Georgii Khioni – NationalScientificCentre “InstituteofAgrarianEconomics”

Myroslav Kozak – NationalScientificCentre “InstituteofAgrarianEconomics”

2.10 **Kaplina Anastasia Ivanivna**– Kherson State agrarian and economic University

2.11 **Fedko Svitlana Oleksandrivna**– Separate structural unit Dnipro Vocational College of Engineering and Pedagogy of the State Higher Educational Institution "Ukrainian State University of Chemical Technology" Kamyanske, Ukraine

2.12 **Krivoshapko Sergiy Borisovich**– Lozivska branch of the Kharkiv State Automobile and Road College m. Lozova, Ukraine

Nekhanko Natalia Mikolaivna– Lozivska branch of the Kharkiv State Automobile and Road College

m. Lozova, Ukraine

2.13 **Władysław Wornalkiewicz**–The Academy of Management and Administration in Opole

2.14 **Suchikova Ya.** – Berdyansk State Pedagogical University

Bogdanov I– Berdyansk State Pedagogical University

Nestorenko T–Berdyansk State Pedagogical University

PART 3. INNOVATIONS IN MODERN EDUCATION AND SCIENCE: THEORY, METHODOLOGY AND PRACTICE

3.1 THE USE OF INNOVATIVE TECHNOLOGIES IN THE TRAINING OF FUTURE PRESCHOOL EDUCATION SPECIALISTS

3.1.1 *Nataliia Honchar*– Khmelnytskyi Humanitarian-Pedagogical Academy

Larysa Zdanevych– Khmelnytskyi Humanitarian-Pedagogical Academy

Tetiana Tsehelnik– Khmelnytskyi Humanitarian-Pedagogical Academy

3.1.2 *Nataliia Havrysh*–Khmelnyskyi, Khmelnytskyi Humanitarian-Pedagogical Academy

Larysa Zdanevych – Khmelnytskyi, Khmelnytskyi Humanitarian-Pedagogical Academy

Nataliia Myskova – Khmelnytskyi, Khmelnytskyi Humanitarian-Pedagogical Academy

3.1.3 *Nataliia Kazakova*– Khmelnytskyi Humanitarian-Pedagogical Academy

Leonida Pisotska– Khmelnytskyi Humanitarian-Pedagogical Academy

Olha Furman– Khmelnytskyi Humanitarian-Pedagogical Academy

3.1.4 *Olena Novak*– Khmelnytskyi Humanitarian-Pedagogical Academy

Maryna Savchenko– Khmelnytskyi Humanitarian-Pedagogical Academy

Olesia Mysyk – Khmelnytskyi Humanitarian-Pedagogical Academy

3.1.5 *Lily Onofriichuk*– Khmelnytsky humanitarian and pedagogical academy, Ukraine

3.1.6 *Pavlushkina Olena Vasylivna*– Khmelnytskyi Humanitarian-Pedagogical Academy

3.1.7 *Viktoriia Rozghon* – Khmelnytsky Humanitarian Pedagogical Academy

Elena Sas– Khmelnytsky Humanitarian Pedagogical Academy

Nadiia Frolenkova– Khmelnytsky Humanitarian Pedagogical Academy

3.1.8 *Pakhchalchuk Natalia Oleksandrivna*–Vinnytsia Mykhailo Kotsiubynskyi State Pedagogical University, Vinnytsia, Ukraine

Hroshovenko Olga Petrivna–Vinnytsia Mykhailo Kotsiubynskyi State Pedagogical University, Vinnytsia, Ukraine

Holiuk Oksana Anatoliivna–Vinnytsia Mykhailo Kotsiubynskyi State Pedagogical University, Vinnytsia, Ukraine

3.1.9 *Omelianenko Alla Volodymyrivna* – Berdiansk State Pedagogical University

3.1.10 *Svitlana Ivakh* – Ivan Franko State Pedagogical University of Drohobych

Violetta Gorodyska – Ivan Franko State Pedagogical University of Drohobych

3.1.11 *Kateryna Kruty*–Vinnytsia Mykhailo Kotsiubynskyi State Pedagogical University

Larysa Zdanevych–Khmelnyskyi Humanitarian-Pedagogical Academy

Oksana Popovych–Mukachevo State University

3.1.12 *Hanna Oleksandrivna Lopatina*–Berdyansk State Pedagogical University

3.2 DEVELOPMENT OF CREATIVE ABILITIES OF PRIMARY SCHOOL STUDENTS IN THE MODERN CONTEXT

3.2.1 *Inna Stakhova*–Vinnytsia Mykhailo Kotsiubynskyi State Pedagogical University

3.2.2 *Vanda Vyshkivska*– Dragomanov National Pedagogical University (Ukraine Kyiv)

Oleksandra Shykyrynska–Vinnytsia Mykhailo Kotsiubynskyi State Pedagogical University (Ukraine Vinnytsia)

Olena Malinka –Vinnytsia Mykhailo Kotsiubynskyi State Pedagogical University (Ukraine Vinnytsia)

3.2.3 *Marianna Ostrovska*–Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor of Pedagogy and Psychology

3.2.4 *Turchyn Tamara Mykolayivna*– Nizhyn State University named after Mykola Gogol

3.2.5 *Iryna Pinchuk*– Oleksandr Dovzhenko Hlukhiv National Pedagogical University, Ukraine

Olena Vyshnyk– Oleksandr Dovzhenko Hlukhiv National Pedagogical University, Ukraine

3.2.6 *Molnar Tetiana Ivanovna*–Mukachevo State University, Ukraine

3.2.7 *Nadiya SHCHERBAKOVA* – Mariupol State University

Katerina SHCHERBAKOVA– Berdyansk State Pedagogical University

3.1 TRAINING SPECIALISTS IN NATURAL SCIENCES, MATHEMATICS AND TECHNOLOGY ON THE BASIS OF MODERN TEACHING TECHNOLOGIES

3.3.1 *Yaroslav Chkana*– Makarenko Sumy State Pedagogical University, Sumy, Ukraine

Olena Martynenko– Makarenko Sumy State Pedagogical University, Sumy, Ukraine

Inna Shyshenko–Makarenko Sumy State Pedagogical University, Sumy, Ukraine

3.3.2 *Trojan Anatoly Grigorovich*– State professional and technical pledge "Lebedinske vishche professional school of the fossil government"

3.3.3 *Nataliia Bohar*– Communal Institution «Educational Upbringing Complex: Comprehensive School of I-III stages-gymnasium 23 of Vinnytsia City Council»

Tetiana Kohut– Communal Institution «Educational Upbringing Complex: Comprehensive School of I-III stages-gymnasium 23 of Vinnytsia City Council»

3.3.4 *Dzyna Larysa*– State Higher Educational Establishment “Donbas state pedagogical university”

3.3.5 *Oleksandr Vasilovich School*– Berdyansk State Pedagogical University

3.3.6 *Zavrzhna Olena*– Sumy State Pedagogical University named after A.S. Makarenko

Saltykova Alla– Sumy State Pedagogical University named after A.S. Makarenko

Saltykov Dmytro– Sumy State Pedagogical University named after A.S. Makarenko

3.3.7 *Natalia VAHINA*– Berdyansk State Pedagogical University

3.3.8 *Valentyna Peregudova*–Berdyansk State Pedagogical University

3.3.9 *Svitlana Kucher*– Kryvyi Rih State Pedagogical University, Kryvyi Rih

Marina Dyachenko– Municipal out-of-school educational institution «center for children and youth creativity «Harmony» of kryvyi rih city council Kryvyi Rih State Pedagogical University, Kryvyi Rih

3.4 USE OF INNOVATIVE APPROACHES TO TRAINING SPECIALISTS IN PHYSICAL EDUCATION AND SPORTS

3.4.1 *An Olena Vitaliyivna*– Berdyansk State Pedagogical University

3.4.2 *Olga Shevchenko*–Central Ukrainian State Pedagogical University, Kropivnitsky, Ukraine

Anastasia Melnik– Central Ukrainian State Pedagogical University, Kropivnitsky, Ukraine

Volodymyr Vynnychenko– Central Ukrainian State Pedagogical University, Kropivnitsky, Ukraine

3.4.3 *Yaroslava Logvinova*– Volodymyr Vynnychenko Central Ukrainian State Pedagogical University

Olena Radionova–Volodymyr Vynnychenko Central Ukrainian State Pedagogical University

3.4.4 *Valentyna Chernii* – Volodymyr Vynnychenko Central Ukrainian Pedagogical University, Kropyvnytskyi, Ukraine

Olena Nievorova– Volodymyr Vynnychenko Central Ukrainian Pedagogical University, Kropyvnytskyi, Ukraine

Viktor Salasenko– Volodymyr Vynnychenko Central Ukrainian Pedagogical University, Kropyvnytskyi, Ukraine

3.4.5 *Oleksii Stasenko*– Central Ukrainian State Pedagogical University named after Volodymyr Vynnychenko, Kropyvnytskyi, Ukraine

Irina Sundukova– Central Ukrainian State Pedagogical University named after Volodymyr Vynnychenko, Kropyvnytskyi, Ukraine

Svetlana Kutsenko– Central Ukrainian State Pedagogical University named after Volodymyr Vynnychenko, Kropyvnytskyi, Ukraine

3.4.6 *Olena Markova*– Central Ukrainian State Pedagogical University named after Volodymyr Vynnychenko

Anatolii Turchak–Central Ukrainian State Pedagogical University named after Volodymyr Vynnychenko

3.4.7 *Olena Markova*– Central Ukrainian State Pedagogical University named after Volodymyr Vynnychenko

Alexey Kravchenko–Central Ukrainian State Pedagogical University named after Volodymyr Vynnychenko

3.4.8 *Iazlovetska Oksana*– Volodymyr Vynnychenko Central Ukrainian State Pedagogical University

Chelalo Svitlana– Volodymyr Vynnychenko Central Ukrainian State Pedagogical University

Shcherbatiuk Nataliia–Volodymyr Vynnychenko Central Ukrainian State Pedagogical University

3.4.9 *Belkova Tetyana Oleksandrivna* –Donetsk National Medical University

3.5 FEATURES OF INNOVATIVE APPROACHES INTRODUCTION IN PREPARATION OF SOCIAL SPHERE SPECIALISTS

3.5.1 *Danyliuk Olena* – Kamianets-Podilskyi Ivan Ohienko National University, Ukraine

Melnyk Zhanna– Kamianets-Podilskyi Ivan Ohienko National University, Ukraine

3.5.2 *Liudmyla Melnyk*–Kamianets-Podilskyi National Ivan Ohienko University

3.5.3 *Opaliyuk Tetiana*– Kamianets-Podilskyi Ivan Ohienko National University, Ukraine

3.5.4 *Opaliyuk Oleh* – Kamianets-Podilskyi Ivan Ohienko National University, Ukraine

3.5.5 *Serbaliuk Yuriy* – Kamianets-Podilskyi Ivan Ohienko National University, Ukraine

3.5.6 *Gevchuk Natalia*–Kamianets-Podilskyi National Ivan Ohienko University

Zhyliak Nataliia– Podilsky Special Educational and Rehabilitation Socio-Economic College

3.5.7 *Didyk Nataliia Mykhailivna*– Kamianets-Podilskiy National Ivan Ohienko University

3.6 DEVELOPMENT OF THE STUDENT'S PERSONALITY BY MEANS OF MODERN MEDIA EDUCATIONAL TECHNOLOGIES

3.6.1 *Onkovych G. V.* – Kyiv National University of Culture and Arts

3.6.2 *Hanna Onkovych*– Kyiv Medical University Kyiv, Ukraine

Maryna Boholiubova– Kyiv Medical University Kyiv, Ukraine

Olga Lialina– Kyiv Medical University Kyiv, Ukraine

Natalia Flegontova–Kyiv Medical University Kyiv, Ukraine

3.6.3 *Artem Onkovych*– Kyiv Medical University Kyiv, Ukraine

Hanna Onkovych– Kyiv Medical University Kyiv, Ukraine

Olga Lialina– Kyiv Medical University Kyiv, Ukraine

Leslava Redko-Shpak– Kyiv National University of Culture and Arts Kyiv, Ukraine

3.6.4 *H. Onkovich* – Kyiv Medical University Kyiv, Ukraine

A Onkovich – Kyiv National University of Culture and Arts , Kyiv, Ukraine

3.6.5 *Onkovych Hanna* – Kyiv Medical University

Onkovych Artem – Kyiv National University of Culture and Arts

Bogolyubova Maryna – Kyiv Medical University;

Lyalina Olga – Kyiv Medical University

3.6.6 *Hanna Ihnatenko*– Oleksandr Dovzhenko Hlukhiv national pedagogical university

Bohdan Vovk– Oleksandr Dovzhenko Hlukhiv national pedagogical university

Yevhen Yermolenko– Oleksandr Dovzhenko Hlukhiv national pedagogical university

3.6.7 *Inna Kurlishchuk*– SI “Luhansk Taras Shevchenko National University”, Ukraine

Oksana Oleksieieva– SI “Luhansk Taras Shevchenko National University”, Ukraine

Olena Otravenko– SI “Luhansk Taras Shevchenko National University”, Ukraine

3.6.8 *Artem Onkovych*– Kyiv Medical University Kyiv, Ukraine

Hanna Onkovych– Kyiv Medical University Kyiv, Ukraine

3.6.9 *Matvienko Lesya*–Poltava State Agrarian University

3.6.10 *Mahdysiuk Liudmyla Ivanivna*– Lesya Ukrainka Volyn National University

Demchuk Violeta Borysivna–Methodist of the Department of Postgraduate Education of Volyn Medical Institute

3.6.11 *Pohvalit Julia Anatoliyivna*–"Secondary school № 34" of Kamyanka city council

3.6.12 *Lilia Borysivna Kulinenko*– Izmail State University for the Humanities

3.6.13 *Katherina Margitich*– Ferenc Rakoczi II. Transcarpathian Hungarian Institute

Oleksandr Ostrovski– Ferenc Rakoczi II. Transcarpathian Hungarian Institute

Andreya Pevse– Ferenc Rakoczi II. Transcarpathian Hungarian Institute

3.6.14 *Larysa Prokhorova*– Bogdan Khmelnytsky Melitopol State Pedagogical University

Svitlana Hryshko–Bogdan Khmelnytsky Melitopol State Pedagogical University

Oleksandr Nepsha–Bogdan Khmelnytsky Melitopol State Pedagogical University

3.6.15 *Olena Okhrimenko*– Makarenko Sumy State Pedagogical University, Sumy, Ukraine

Olena Semenikhina– Makarenko Sumy State Pedagogical University, Sumy, Ukraine

Inna Shyshenko–Makarenko Sumy State Pedagogical University, Sumy, Ukraine

3.7 RESULTS OF INTRODUCING DISTANCE LEARNING TECHNOLOGIES INTO THE EDUCATIONAL PROCESS

3.7.1 *Helesh Andriy*– Lviv Polytechnic National University

Kurylets Oksana –Lviv Polytechnic National University

Bukliv Roksoliana –Lviv Polytechnic National University

3.7.2 *Alla Lialiuk*– Lesia Ukrainka Volyn National University, Lutsk

Nataliia Kolenda– Lesia Ukrainka Volyn National University, Lutsk

Svitlana Begun–Lesia Ukrainka Volyn National University, Lutsk

3.7.3 *Drahiieva Liudmyla*–Izmail State University of Humanities

3.7.4 *Volodymyr Cherniakov*– Chernihiv Polytechnic National University, Chernihiv, Ukraine

Yurii Maidikov– Chernihiv Polytechnic National University, Chernihiv, Ukraine

Viacheslav Tytarenko– Chernihiv Polytechnic National University, Chernihiv, Ukraine

Maryna Suproniuk–Chernihiv Polytechnic National University, Chernihiv, Ukraine

3.7.5 *Ludmila DANNIK*–Berdyansk State Pedagogical Universit

3.7.6 *Inna Akhma*– National Technical University of Ukraine ‘Igor Sikorsky Kyiv Polytechnic Institute

Galyna Mikhnenko– National Technical University of Ukraine ‘Igor Sikorsky Kyiv Polytechnic Institute

Viktoriia Chme–National Technical University of Ukraine ‘Igor Sikorsky Kyiv Polytechnic Institute

3.7.7 *Olga Ivliieva*–Izmail State University of Humanities

3.7.8 *Lyudmila Timofieva*– Kryvyi Rih gymnasium №49

Iryna Dyuba– Kryvyi Rih gymnasium №49

Iryna Konelska–Kryvyi Rih gymnasium №49

3.7.9 *Oksana PALELULKO*–Podilsky Social and Economical College

Inna Mykolaivna HUMENIUK–Podilsky Social and Economical College

Nataliia Romanivna STOROZHUK– Podilsky Social and Economical College

3.7.10 *Gennadiy Shytkin*– Berdyansk State Pedagogical Universit

Bondarenko Lyudmila–Volnovakha secondary school № 4, Volnovakha, Ukraine

Pimenova Tatyana– Berdyansk polydisciplinary gymnasium №2, Berdyansk, Ukraine

Romanovska Oksana– Volnovakha secondary school № 4, Volnovakha, Ukraine

Huseynov Samandar– Slavic multidisciplinary regional vocational education center. Slavyansk. Ukraine

3.7.11 *Olha ILISHOVA*–Berdyansk State Pedagogical University

3.8 COMPETENCE-BASED APPROACH AS A DIRECTION OF MODERNIZATION OF EDUCATION AND SCIENCE

3.8.1 *Vitalii Opanasenko*–Oleksandr Dovzhenko Hlukhiv national pedagogical university

Tatiana Samus–Oleksandr Dovzhenko Hlukhiv national pedagogical university

3.8.2 *Yemelyanova Yevgeniya* – Kharkiv Petro Vasylenko National Technical University of Agriculture

Panteleeva Olena –National Academy of National Guard of Ukraine

3.8.3 *Yakovenko Olena*–Ismail State University of Humanities

3.8.4 *Oleksandr Nepsha*–Bogdan Khmelnytsky Melitopol State Pedagogical University

Tatyana Zavyalova–Bogdan Khmelnytsky Melitopol State Pedagogical University

Valentina Ivanova–Bogdan Khmelnytsky Melitopol State Pedagogical University

Mykhailo Sazhniev–Bogdan Khmelnytsky Melitopol State Pedagogical University

3.8.5 *Tetiana Grabovska*– Zakarpattia Institute of Postgraduate Pedagogical Education

Oleksandr Grabovskyy–Zakarpattia Institute of Postgraduate Pedagogical Education

- 3.8.6 *Voronovska Liudmyla Hryhorivna*– Cherkasy Institute of Fire Safety named after Chernobyl Heroes of National University of Civil Defense of Ukraine
- Ivashchenko Oksana Alimivna*– Cherkasy Institute of Fire Safety named after Chernobyl Heroes of National University of Civil Defense of Ukraine
- Nenko Juliia Petrivna*– Cherkasy Institute of Fire Safety named after Chernobyl Heroes of National University of Civil Defense of Ukraine
- 3.8.7 *Oleksandr Ihnatenko*– Education Methods of Oleksandr Dovzhenko Hlukhiv National Pedagogical University
- 3.8.8 *Olga Rogozina*–Berdiansk State Pedagogical University
- 3.8.9 *Inga Pasenko*–NVK Prestige at IAPM
- 3.8.10 *Dzikovska Larysa*–Izmail State University for the Humanities
Izmail, Ukraine
- 3.8.11 *Tsubanova Natalia*– Institute for Advanced Training of Pharmacy Specialists National University of Pharmacy, Kharkiv, Ukraine
- Chernyavsky Elina*– Institute for Advanced Training of Pharmacy Specialists National University of Pharmacy, Kharkiv, Ukraine
- 3.8.12 *Zolotukhina Svitlana*– H. S. Skovoroda Kharkiv National Pedagogical University
- Kin Olena*– H. S. Skovoroda Kharkiv National Pedagogical University
- Matviychuk Yuliia*– H. S. Skovoroda Kharkiv National Pedagogical University
- 3.8.13 *Tetiana Alforova*– Higher educational private institution “Dnipro Humanitarian University
- Tetiana Lezhnieva*– Higher educational private institution “Dnipro Humanitarian University
- Stanislav Chernopiatov*– Higher educational private institution “Dnipro Humanitarian University
- 3.8.14 *Nataliia Sushyk*–Lesya Ukrainka Volyn National University
- 3.8.15 *Antonina Chernychko*–Vasylivka Comprehensive School of I-III Grades Devladvivska village council of Dnipropetrovsk region.
- 3.9 MANAGEMENT AND MARKETING IN EDUCATION AS NECESSARY TOOLS FOR INNOVATIVE MANAGEMENT OF EDUCATIONAL INSTITUTIONS**
- 3.9.1 *Kristina Derevenchuk*– Izmail State University of Humanities
- 3.9.2 *Kulikov Petro*– Kyiv National University of Construction and Architecture
- Bondar Elena*–Kyiv National University of Construction and Architecture
- Lutsiv Ihor*–Ternopil Ivan Pul’uj National Technical University
- Zelensky Kostyantyn*– Husyatyn vocational College of Ternopil Ivan Pul’uj National Technical University
- 3.9.3 *Sas Nataliia*–Poltava V.G. Korolenko National Pedagogical University, Ukraine
- 3.9.4 *Wanda Ivasuyk* – Berdychiv lyceum№15, Zhytomyr region
- Nina Myronets* –Berdychiv lyceum№15, Zhytomyr region
- 3.9.5 *Oksana Kotyrlo*–Kyiv Professional Pedagogical College Anton Makarenko
- 3.9.6 *Tiron Oksana*–Izmail State Human University
- 3.9.7 *Olga STAROKOZHKO*– Berdyansk State Pedagogical University
- Julia KONDRATENKO*– Berdyansk State Pedagogical University
- Nataliya DANILOVA*– Berdyansk multidisciplinary gymnasium №2
- 3.9.8 *Zamelyuk Maria*– Municipal institution of higher education "Lutsk Pedagogical College"
- Boremchuk Lilia*– Municipal institution of higher education "Lutsk Pedagogical College"
- Tsaryk Tetyana*– Municipal institution of higher education "Lutsk Pedagogical College"
- Levitska Valentyna*–Municipal institution of higher education "Lutsk Pedagogical College"
- 3.9.9 *Demchenko Nataliia Mykhailivna* –Nizhyn Mykola Gogol State University
- 3.9.10 *Eduard Pleszakow* –Uniwersytetu Narodowego „Politechnika Lwowska”, Lwów, Ukraina
- Tetiana Tepla* – Uniwersytetu Narodowego „Politechnika Lwowska”, Lwów, Ukraina *Dariusz Mierzwiński* – Politechnika Krakowska im. Tadeusza Kościuszki
- Lidia Bohun*–Uniwersytetu Narodowego „Politechnika Lwowska”, Lwów, Ukraina
- 3.9.11 *Marynchenko Inna Vitaliyivna*– Oleksandr Dovzhenko Hlukhiv National Pedagogical University

PART 4. QUALITY ASSURANCE OF INNOVATIVE PRODUCTS AND TECHNOLOGIES

4.1 **Olha Shtofel**– National Technical University of Ukraine «Igor Sikorsky Kyiv Polytechnic Institute»

Viktor Golovko– E.O. Paton Electric Welding Institute of the National Academy of Sciences of Ukraine

Tetiana Chyzhska– National Technical University of Ukraine «Igor Sikorsky Kyiv Polytechnic Institute»

4.2 **Petrova Zhanna Oleksandrivna**– Institute of Technical Thermophysics of the National Academy of Sciences of Ukraine.

Pazyuk Vadim Mikhailovich– Institute of Technical Thermophysics of the National Academy of Sciences of Ukraine.

Samoylenko Katerina Mykolaivna–Institute of Technical Thermophysics of the National Academy of Sciences of Ukraine.

4.3 **Kosenko Nadiya**– Institute of Irrigated Farming of NAAS, Kherson

4.4 **Viktor Tymchuk**– *Luhansk National Agrarian University*

Volodymyr Matviets– *Precarpathian state agricultural experimental station of the Agricultural Institute in Carpatian Region of NAAS*

Liudmyla Biliavska–*Poltava State Agrarian University*

4.5 **D’omin Dmytro**– Poltava State Agrarian University

Kulyk Maksym– Poltava State Agrarian University

Rozhko Ilona– Poltava State Agrarian University

4.6 **Mykola Savka**– Agricultural Institute in Carpatian Region of NAAS

Nataliia Matviets– Precarpathian state agricultural experimental station of the Agricultural Institute in Carpatian Region of NAAS

Olha Polulikh– Agricultural Institute in Carpatian Region of NAAS

4.7 **Olena Khrebtan**– Chernihiv Polytechnic National University

Zhanna Zamai– Chernihiv Polytechnic National University

Oksana Gumeniuk– Chernihiv Polytechnic National University

4.8 **Ostanina Natalia**– State Institution “O. M. Marzeyev Institute for Public Health of the National academy of medical sciences of Ukraine”, Kiev

Kuznetsova Olena – State Institution “O. M. Marzeyev Institute for Public Health of the National academy of medical sciences of Ukraine”, Kiev

Ocheretyana Natalia– State Institution “O. M. Marzeyev Institute for Public Health of the National academy of medical sciences of Ukraine”, Kiev

4.9 **Ostanina Natalia** – State Institution “O.M. Marzelev Institute for Public Health of the National academy of medical science of Ukraine”

Briazkalo Vadym– State Institution “O.M. Marzelev Institute for Public Health of the National academy of medical science of Ukraine”

Cheremenko Anatolii – State Institution “O.M. Marzelev Institute for Public Health of the National academy of medical science of Ukraine”

Vlodek Oleksandr– State Institution “O.M. Marzelev Institute for Public Health of the National academy of medical science of Ukraine”

Gumeniuk Alexey – State Institution “O.M. Marzelev Institute for Public Health of the National academy of medical science of Ukraine”

4.10 **Oshovsky Victor**– Pervomayska branch of the National university of shipbuilding of the name of admiral Makarova

Dotsenko Sergii– Pervomayska branch of the National university of shipbuilding of the name of admiral Makarova

Kairov Alexiy– Pervomayska branch of the National university of shipbuilding of the name of admiral Makarova

4.11. **Ganna Bedradina**– Odessa National Economic University

Sergiy Nezdoymynov– Odessa National Economic University

4.12 *Soroka Larysa*– Izmail State Human University

Ivanenko Iryna– Izmail State Human University

4.13 *Anna Boiarska-Khomenko*– H. S. Skovoroda Kharkiv National Pedagogical University

Dmytro Volodymyrovych Sotnikov– H. S. Skovoroda Kharkiv National Pedagogical University

Kateryna Volodymyrivna Shmatko– H. S. Skovoroda Kharkiv National Pedagogical University

4.14 *Natalia Ostanina*– State Institution “O.M. Marzeyev Institute for Public Health of the National Academy of Medical Sciences of Ukraine”

Julia Lysenko– State Institution “O.M. Marzeyev Institute for Public Health of the National Academy of Medical Sciences of Ukraine”

Raisa Stovpovska–State Scientific Research Laboratory for Quality Control Medicines

PART 5. INTERDISCIPLINARY APPROACHES IN RESEARCH AND EDUCATION

5.1 *Piminov Olexandr*– National University of Pharmacy Institute of Pharmacy Professionals Qualification Improvement, Kharkiv

Shulga Luydmila– National University of Pharmacy Institute of Pharmacy Professionals Qualification Improvement, Kharkiv

Faizullin Olexandr– National University of Pharmacy Institute of Pharmacy Professionals Qualification Improvement, Kharkiv

Bezkravna Kateryna– National University of Pharmacy Institute of Pharmacy Professionals Qualification Improvement, Kharkiv

5.2 *Ilnytska Liubov*– Ukrainian Humanitarian Institute

5.3 *Konoplytskyi Viktor*– department of pediatric surgery National Pirogov memorial medical university, Vinnytsia, Ukraine.

Pasichnyk Oleh – department of pediatric surgery National Pirogov memorial medical university, Vinnytsia, Ukraine.

5.4 *Volodymyr Tkach*–Chernivtsi National University named after Yuriy Fedkovich, Ukraine

Marta Kushnir–Chernivtsi National University named after Yuriy Fedkovich, Ukraine

Yana Ivanushko –Bukovina State Medical University, Ukraine

Silvio S. de Oliveira– Federal University of the State of Mato Urosso do Sul, Brazil

Petro Yagodinets–Chernivtsi National University named after Yuriy Fedkovich, Ukraine

Zholt Kormosh –Volynskiy National University IM. Lesi Ukrainka, Ukraine

Yuliya Bredikhina –Melitopolsky State Pedagogical University IM. Bohdan Khmelnytsky, Ukraine,

Olga Luhanska –Zaporizhzhya National University, Ukraine

Adriano O. Da Silva– Federal University of the State of Pará, Brazil

5.5 *Viktoriya Gryshchenko*– National University of Life and Environmental Sciences of Ukraine, Kyiv, Ukraine

Viktor Tomchuk–National University of Life and Environmental Sciences of Ukraine, Kyiv, Ukraine

5.6 *Mnushko Zoia* – Kharkiv Medical Academy of Postgraduate Education National University of Pharmacy

Pestun Iryna – Kharkiv Medical Academy of Postgraduate Education National University of Pharmacy

Parfyonova Irina – Kharkiv Medical Academy of Postgraduate Education National University of Pharmacy

Draganova Olena – Kharkiv Medical Academy of Postgraduate Education National University of Pharmacy

Oganezova Ganna – Kharkiv Medical Academy of Postgraduate Education National University of Pharmacy

Rohova Olena –Kharkiv Medical Academy of Postgraduate Education

National University of Pharmacy

5.7 **Nikolaieva Yana**– State Institution “O.M. Marzieiev Institute for public health” NAMSU, Kiev

Ostanina Natalia – State Institution “O.M. Marzieiev Institute for public health” NAMSU, Kiev

Levin Mikhail –State Institution “O.M. Marzieiev Institute for public health” NAMSU, Kiev

5.8 **Sakhno Larysa** –RE Kavetsky Institute of Experimental Pathology, Oncology and Radiobiology of the NAS of Ukraine, Kyiv, Ukraine

Pyatchanina Tetiana –RE Kavetsky Institute of Experimental Pathology, Oncology and Radiobiology of the NAS of Ukraine, Kyiv, Ukraine

Shapran Oleksandr –Kyiv National Economic University named after Vadym Hetman, Kyiv, Ukraine

5.9 **Konoplitskyi Viktor**– department of pediatric surgery National Pirogov memorial medical university, Vinnytsia, Ukraine.

Korobko Yurii – department of pediatric surgery National Pirogov memorial medical university, Vinnytsia, Ukraine.

5.10 **Konoplitskiy Viktor** – Department of Pediatric Surgery, National Pirogov Memorial Medical University, Vinnytsya

Shavliuk Ruslan –Department of Pediatric Surgery, National Pirogov Memorial Medical University, Vinnytsya

Scientific Edition

Series of monographs Faculty of Architecture, Civil Engineering and
Applied Arts, Katowice School of Technology

Monograph 43

Innovative approaches to ensuring the quality of education, scientific research and technological processes

Managing Editor Dmytro Pimenov
Victoria Bondarenko

Computer design Sergiy Kovachov

MONOGRAPH

Innovative approaches to ensuring the quality of education, scientific research and technological processes

